

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct/Nov.-2023**Geography (Optional) Paper-VII****GEOO7: Evolution of Geographic Thought****Day and Date: Wednesday, 29/11/2023****Total Marks: 60****Time: 2.30 PM To 4.30 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 ---- is known as the father of history.
a) Pythagoras b) Herodotus c) Eratosthenes d) Hipparchus
- 2 The word "Geographia" for geography was firstly used by ----.
a) Pythagoras b) Aristotle c) Eratosthenes d) Hipparchus
- 3 --- laid the foundation of mathematical geography.
a) Homer b) Thales c) Anaximander d) Hecatus
- 4 ---- made the first map of the world.
a) Homer b) Thales c) Anaximander d) Hecatus
- 5 --- He is known as the founder of cartography.
a) Strabo b) Ptolemy c) Eratosthenes d) Hipparchus
- 6 -----regarded as the father of modern geographical concepts.
a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 7 Cosmos was written by ----.
a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 8 According to Halford Mackinder ----- power will be effective and decisive.
a) Land b) Sea c) Air d) Nuclear
- 9 Who rules ----- commands the Heartland
a) East Europe b) Heartland c) World island d) World
- 10 The concept of small geographical areas (Pays) was introduced by ----.
a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 11 Concept of dualism was firstly introduced by----
a) Herodotus b) Aristotle c) Strabo d) Bernhard Varenius
- 12 ----- is a very anthropocentric perspective.
a) Determinism b) Probabilism c) Humanism d) Theism

- 13 Whatever we studied in the geography at present will be part of ----- geography in future.
 a) Historical b) Contemporary c) Regional d) General
- 14 ---- firstly proposed the theory of Possibilism.
 a) Ratzel b) Lucian Febvre c) Stabo d) Bernhard Varenius
- 15 Veranius says ----- geography is the general study of the earth.
 a) Regional b) General c) Physical d) Human

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Contribution of Aryabhat in geography
- 2 Contribution of Al Masudi in geography
- 3 American school of geography
- 4 General Geography

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the causes of the development of geography during the Greek period.
- 2 Contribution of Halford Mackinder in Geography
- 3 Explain concept of Determinism
- 4 Difference between General Geography and Regional Geography

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Write the geographical contribution of Alexander von Humboldt.
- 2 Explain the dualism of Physical geography versus Human geography.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ---- यांना इतिहासाचा जनक म्हणून ओळखतात.
 अ) पायथागोरस ब) हिरोडोटस क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
- 2 भूगोलासाठी Geography हा शब्द सर्वप्रथम ----- यांनी वापरला.
 अ) पायथागोरस ब) अरिस्टॉटल क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
- 3 --- यांनी गणिती भूगोलाचा पाया घातला.
 अ) होमर ब) थेल्स क) अर्नॉक्झीमेंडर ड) हेकाटियस
- 4 ---- यांनी सर्वप्रथम जगाचा नकाशा तयार केला.
 अ) होमर ब) थेल्स क) अर्नॉक्झीमेंडर ड) हेकाटियस
- 5 --- यांना मानचित्र कलेचे संस्थापक म्हणून ओळखतात.
 अ) स्ट्रॅबो ब) टॉलेमी क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस

- 6 -----यांना आधुनिक भौगोलिक संकल्पनांचे जनक म्हणून ओळखले जाते.
 अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 7 कॉसमॉस हा ग्रंथ -----यांनी लिहला.
 अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 8 हॉलफोर्ड मॅकींडर यांच्या मते ----- शक्ती प्रभावी व निर्णायक ठरेल.
 अ) भू ब) सागरी क)हवाई ड) अणुशक्ती
- 9 जो -----वर राज्य करील तो हृदयस्थलावर हुकुम गाजवील.
 अ) पूर्व युरोप ब) हृदयस्थल क)जगद्विप ड) जग
- 10 लघु भौगोलिक क्षेत्र (pays) संकल्पना ----- यांनी मांडली.
 अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 11 ---- यांनी द्वैतवाद ही संकल्पना सर्वप्रथम मांडली.
 अ) हिरोडोटस ब) अरिस्टॉटल क)स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 12 ----- हा अति मानव केंद्री दृष्टीकोण आहे.
 अ) निसर्गवाद ब) संभववाद क)मानवतावाद ड) ईश्वरवाद
- 13 सध्या भूगोलमध्ये जे काही अभ्यास करतो तो भविष्यात ---- भूगोलाचा एक भाग असेल.
 अ) ऐतिहासिक ब) समकालीन क)प्रादेशिक ड) सामान्य
- 14 सर्वप्रथम ---- यांनी संभववाद ही विचारप्रणाली मांडली.
 अ) रॅटझेल ब) लुशीयन फेबवरे क)स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 15 ----- भूगोल म्हणजेच पृथ्वीचा सर्वसाधारण अभ्यास होय असे व्हेरेनियस यांनी म्हटले.
 अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 आर्यभट यांचे भूगोलातील योगदान
- 2 अल मसुदी यांचे भूगोलातील योगदान
- 3 अमेरिकन भौगोलिक सांप्रदाय
- 4 सामान्य भूगोल

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 ग्रीक कालखंडामध्ये भूगोलाच्या विकासाची कारणे विशद करा.
- 2 हॉलफोर्ड मॅकींडर यांचे भूगोलातील योगदान स्पष्ट करा.
- 3 निसर्गवाद संकल्पना स्पष्ट करा.
- 4 सामान्य भूगोल व प्रादेशीक भूगोलातील फरक स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 अलेक्झांडर व्हॉन हंबोल्ट यांचे भौगोलिक योगदान लिहा.
- 2 प्राकृतिक भूगोल विरुद्ध मानवी भूगोल द्वैतवाद स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct/Nov.-2023
Geography (Optional) Paper-VII
GEOO7: Evolution of Geographic Thought

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ---- यांना इतिहासाचा जनक म्हणून ओळखतात.
अ) पायथागोरस ब) हिरोडोटस क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
Option 2
- 2 भूगोलासाठी Geography हा शब्द सर्वप्रथम ----- यांनी वापरला.
अ) पायथागोरस ब) अरिस्टॉटल क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
Option 3
- 3 --- यांनी गणिती भूगोलाचा पाया घातला.
अ) होमर ब) थेल्स क) अर्नाक्झीमेंडर ड) हेकाटियस
Option 2
- 4 ---- यांनी सर्वप्रथम जगाचा नकाशा तयार केला.
अ) होमर ब) थेल्स क) अर्नाक्झीमेंडर ड) हेकाटियस
Option 3
- 5 --- यांना मानचित्र कलेचे संस्थापक म्हणून ओळखतात.
अ) स्ट्रॅबो ब) टॉलेमी क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
Option 2
- 6 -----यांना आधुनिक भौगोलिक संकल्पनांचे जनक म्हणून ओळखले जाते.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 1
- 7 कॉसमॉस हा ग्रंथ -----यांनी लिहला.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 1
- 8 हॉलफोर्ड मॅकींडर यांच्या मते ----- शक्ती प्रभावी व निर्णायक ठरेल.
अ) भू ब) सागरी क) हवाई ड) अणुशक्ती
Option 1
- 9 जो -----वर राज्य करील तो हृदयस्थलावर हुकुम गाजवील.
अ) पूर्व युरोप ब) हृदयस्थल क) जगद्विप ड) जग
Option 1
- 10 लघु भौगोलिक क्षेत्र (pays) संकल्पना ----- यांनी मांडली.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 2
- 11 ---- यांनी द्वैतवाद ही संकल्पना सर्वप्रथम मांडली.
अ) हिरोडोटस ब) अरिस्टॉटल क) स्ट्रॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
Option 4
- 12 ----- हा अति मानव केंद्री दृष्टीकोण आहे.
अ) निसर्गवाद ब) संभववाद क) मानवतावाद ड) ईश्वरवाद
Option 2
- 13 सध्या भूगोलमध्ये जे काही अभ्यास करतो तो भविष्यात ---- भूगोलाचा एक भाग असेल.
अ) ऐतिहासिक ब) समकालीन क) प्रादेशिक ड) सामान्य
Option 1

14 सर्वप्रथम ---- यांनी संभववाद ही विचारप्रणाली मांडली.

अ) रॅटझेल ब) लुशीयन फेबवरे क)स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस

Option 2

15 ---- भूगोल म्हणजेच पृथ्वीचा सर्वसाधारण अभ्यास होय असे व्हेरेनियस यांनी म्हटले.

अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 आर्यभट यांचे भूगोलातील योगदान

Ans:

2 अल मसुदी यांचे भूगोलातील योगदान

Ans:

3 अमेरिकन भौगोलिक सांप्रदाय

Ans:

4 सामान्य भूगोल

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 ग्रीक कालखंडामध्ये भूगोलाच्या विकासाची कारणे विशद करा.

Ans:

2 हॅलफोर्ड मॅकिंडर यांचे भूगोलातील योगदान स्पष्ट करा.

Ans:

3 निसर्गवाद संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

4 सामान्य भूगोल व प्रादेशीक भूगोलातील फरक स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 अलेक्झांडर व्हॉन हंबोल्ट यांचे भौगोलिक योगदान लिहा.

Ans:

2 प्राकृतिक भूगोल विरुद्ध मानवी भूगोल द्वैतवाद स्पष्ट करा.

Ans:
